

RIS.5145

Beknopt verslag/conclusies van de commissie Samenleving van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 13 september 2011, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer J. Dijkgraaf
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	mevrouw M.H. Thalens-Kolker en de heer H.G. Jumelet
Verslaglegging	:	de heer J. Bosma (Notuleerservice Mooi Werk)
De raadsleden	:	de heer D.J. Douwstra (BGE), de heer K.P. Eggen (D66), de heer Th. H. Gerth (CDA), de heer G.J. Horstman (PvdA), de heer A. Lange (LEF!), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer W.O. Meijer (PvdA), mevrouw M. Meulenbelt-Schepers (PvdA), de heer H. Naber (VVD), mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizinga (VVD), mevrouw H. Plas-Kerperien (CDA), de heer N. Schiphouwer (Wakker Emmen), de heer G.J. Sulmann (DOP), de heer H. Velzing (Wakker Emmen), mevrouw M.W.M. Vrolijk-Lenting (SP), mevrouw F.J. van Wieren-Bolt (CDA)
Insprekers:	:	de heer Cor Dassen, mevrouw Dianda Hemme, de heer Ronnie Wisman, de heer Stoffer Appeldorn, de heer Pieter Dassen
Verder aanwezig:	:	mevrouw Boxem (afdelingshoofd onderwijs), de heer Wijnholds (bovenschools manager)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Dijkgraaf opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom, in het bijzonder de vele aanwezigen op de publieke tribune. Hij stelt voor te beginnen met de rondvraag, gevolgd door de presentatie, vragen en het spreekrecht. De gewijzigde agenda wordt vastgesteld.

4. Rondvraag

PvdA informeert naar de stand van zaken rond CQ. **Wethouder Jumelet** antwoordt dat het traject van de vraagformulering loopt. Deze week wordt het advies van de OR verwacht. De subsidie tot en met 31 december 2011 is overgemaakt. Voor 1 november 2011 moet CQ uitsluitel geven op een aantal punten.

CDA wil meer weten over de problemen met financiële verantwoording van de jeugdsozen Goeroe, Blanco en Sparrow. **Wethouder Thalens** bevestigt dat de genoemde sozen onvoldoende gegevens hebben overlegd, daarom is geen subsidie verstrekt. Het college heeft Sedna opgeroepen jeugdsozen ook administratief te ondersteunen.

VVD vraagt naar de stand van zaken rond de problematische overstap naar een andere internetprovider, die 7 september 2011 niet is opgeleverd. **Wethouder Thalens** bevestigt dat de eerste schoolweek zich kenmerkte door veel problemen zonder internet. Het lijkt nu opgelost en de gemeente onderzoekt de oorzaken.

2. Presentatie

2A Presentatie over het Bestuurlijk Koersplan openbaar onderwijs/afname leerlingaantal

Wethouder Thalens stelt dat onderwijs altijd in beweging is. De huidige financiële situatie is echter turbulent door teruglopende leerlingaantallen en bezuinigingen. Het negatief saldo in 2010 van 1 miljoen euro is niet structureel op te vangen. Drastische bijsturing is urgent. Het college beseft dat maatregelen als het samenvoegen van scholen een enorme impact hebben

voor betrokkenen. Toch is het nodig voor alle scholen een gezond meerjarenperspectief te bereiken. Zorgvuldig overleg met MR-en en EOP's volgt. De presentatie informeert de commissie over de stand van zaken en de ingezette acties.

Mevrouw Boxem (hoofd afdeling onderwijs) en de heer Wijnholds (bovenschools manager) houden een presentatie. De sheets zijn uitgedeeld in een informatiemap. Emmen heeft gekozen voor integraal bestuur, waarbij het college van B&W het schoolbestuur vormt. De begrotingen van gemeente en schoolbestuur zijn strikt gescheiden. Door de verwachte krimp van 8,9% in vier jaar en de aangekondigde bezuinigingen loopt de bekostiging niet in de pas met de uitgaven. De afgelopen twee jaar is de kwaliteit sterk verbeterd. Zo zijn er geen scholen meer met het predikaat zeer zwak (in 2009 nog 5) en nog één in de eindfase zwak (in 2009 nog 3). De CITO-scores zijn sterk verbeterd. De financiële taakstelling is dit jaar ruim 4,5 ton en de komende drie jaar rond de 8 ton jaarlijks. Maatregelen betreffen onder meer een nieuw budgetteringssysteem, formatie op basis van t=0 (telling leerlingen 1 oktober) en het samenvoegen van scholen in Klazienaveen en Nieuw-Dordrecht/Oranjedorp. Parallel aan het overleg en opstellen van een fusiedocument door scholen loopt een overlegtraject met Emmen Revisited en de EOP's.

Wakker Emmen ziet graag een specificatie van prognoses van leerlingenaantallen. Is de samenvoeging van scholen hierop gebaseerd en is het wel mogelijk zo ver vooruit te kijken? **Wethouder Thalens** heeft per dorp en wijk prognoses in beeld. De Klobbestoek komt snel onder de wettelijke norm van 23 leerlingen. Bij de Mr. Halmaschool ontstaan twee in plaats van drie klassen (groepen 1 t/m 4 en 5 t/m 8), wat onderwijskundig onwenselijk is. Overigens is besloten de formatie dit schooljaar op oude sterkte te houden.

D66 vraagt aandacht voor adequate gymzalen met voldoende materialen. Aankomende bezuinigingen op passend onderwijs moeten voorbereid en bediscussieerd worden. Is het mogelijk bij personeelsafname door krimp creatiever om te gaan met het *last in, first out* principe om een goede balans tussen ervaring en verjonging te bereiken? **Wethouder Thalens** antwoordt dat gymzalen niet onder de verantwoordelijkheid van de afdeling onderwijs vallen. Vooruitlopend op bezuinigingen op passend onderwijs poogt het college samen met het primair onderwijs het reguliere onderwijs zo sterk mogelijk te maken met voldoende ondersteunende expertise. Wat betreft jonge leerkrachten worden alternatieven onderzocht om de kwaliteit te borgen.

PvdA is positief over de afname van het aantal zwakke en zeer zwakke scholen. De fractie spreekt graag verder over het Koersplan en heeft behoefte aan een overzicht wat financiële bijsturingmaatregelen opleveren. Zijn de maatregelen al meegenomen in de meerjarenbegroting? Is het de normale procedure scholen en MR-en zelf een fusiedocument op te laten stellen? **Wethouder Thalens** antwoordt dat veel cijfers bekend zijn, maar dat de precieze effecten van een maatregel als t=0 niet te berekenen zijn. Scholen krijgen vanaf dit schooljaar formatie op basis van de verwachte telling op 1 oktober. **D66** vraagt of scholen door t=0 in de problemen komen. **Wethouder Thalens** heeft in overleg met afzonderlijke scholen consequenties besproken en 150.000 euro ter compensatie beschikbaar gesteld in het eerste jaar. De MARAP's geven het beste overzicht. Er moet zes ton uit de reserve gehaald worden en er ligt een taakstelling van 462.000 euro in 2011, die na de eerste MARAP 862.000 euro bleek te zijn. De invulling is 20% bovenschools en 80% op scholen, een forse opdracht. Een aantal maatregelen moet nog gaan lopen. Directeuren worden niet meer extern geworven. Reserves worden centraal beheerd. Het college heeft ouders voor de vakantie ingelicht over de voorgenomen samenvoegingen, zodat zij dat mee kunnen nemen in hun schoolkeuze.

SP wijst erop dat de samenvoeging opgelegd wordt, is het dan eerlijk scholen ook op te zadelen met het organiseren van de fusie? **Wethouder Thalens** vindt het juist wenselijk betrokkenen als MR-en en EOP's te betrekken en kan zich geen alternatief voorstellen.

CDA constateert in werkbezoeken dat ouders niet duidelijk weten wie bestuurt en wie de Raad van Toezicht is. Zijn de verantwoordelijkheden goed verdeeld? En werken openbaar en bijzonder onderwijs al samen? **Wethouder Thalens** antwoordt dat de raad integraal bestuur heeft gekozen. Formeel is het college bevoegd gezag, de raad vraagt als een soort Raad van Toezicht verantwoording voor uitvoering van schoolbestuurlijke taken. De begrotingen van onderwijs en gemeenten zijn strikt gescheiden. Op verschillende beleidsterreinen is er overleg met alle schoolbesturen, het zou goed zijn als iedereen integrale afwegingen maakt voor onderwijs en de leefbaarheid van dorpen en wijken. Samenwerking is noodzakelijk.

BGE koppelt de discussie over onderwijs graag aan andere ontwikkelingen op het gebied van jeugdzorg, passend onderwijs, Wmo, Wet werken naar vermogen en de AWBZ.

VVD informeert of het COA meefinanciert aan de school voor het AZC. **Wethouder Thalens** antwoordt dat zij alleen de helft van vervoerskosten voor gym vergoeden.

3. Spreekrecht

Cor Dassen ('burgemeester' Oranjedorp) had het netter gevonden als alle inwoners geïnformeerd waren over het sluiten van de Mr. Halmaschool. De beslissing is zeer pijnlijk, beseft het college wel dat de leefbaarheid helemaal kapot gaat? Jonge gezinnen zullen wegtrekken zonder school. De vaarroute gaat straks tot een leegstaande school. Veel jonge mensen willen in het dorp blijven. Waarom werkt de gemeente niet mee door bouw op zo'n tien kavels toe te staan? Sluiting is onbegrijpelijk, er zijn genoeg kinderen en de krimp zal meevallen. Er zijn toch wel alternatieve bezuinigingen? De PvdA zal de gevolgen van sluiting wel merken in de verkiezingsuitslag. Oranjedorp verdient een school.

D66 vraagt waarom de krimp in Oranjedorp wel mee zal vallen. Gaan alle kinderen nu in het dorp naar school? **Cor Dassen** verwacht dat een deel van de oude inwoners hun grote tuin en huis niet meer zal willen onderhouden en weg zal trekken. Jonge gezinnen zullen komen, mits er een school is. Sommige kinderen gaan vanwege geloof buiten het dorp naar school.

Wakker Emmen is voor behoud van de school, die belangrijker voor leefbaarheid is dan bijvoorbeeld de brug.

Dianda Hemme (MR-lid) stelt dat de Mr. Halmaschool nog genoeg reserves heeft om de formatie ruim te berekenen en vooruit te kunnen. Het wettelijk minimum is nog niet in zicht en leerlingenaantallen trekken vaak aan. Het CBS stelt dat richting 2030 groei in krimpgebieden en krimp in groeigebieden mogelijk is. De school zou terug moeten naar twee groepen en leerkrachten, maar het Rijk normeert de school wel op drie. Ook krijgt de school een kleine scholentoeslag, een directietoeslag en een vergoeding per leerling. Er is dus geld voor drie leraren. Bovendien is het verschil in formatie en normering op andere scholen groter. Samenvoeging leidt tot ongeveer 250.000 euro minder inkomsten, het ontslag van vier jonge leerkrachten levert 200.000 euro op. Is dat winst? Bovendien zal het gebouw leegstaan en ouders nemen vaker de auto naar school. Hoeveel geld levert sluiting op? Hoeveel geld is nodig om de school open te houden? Efficiënter werken en inzamelingsacties kunnen sluiting wellicht voorkomen. De MR heeft vlak na de vakantie nog geen tijd gehad de plannen te bespreken met de afdeling, een gesprek staat gepland.

CDA complimenteert mevrouw Hemme met haar kennis van normeringen.

Ronnie Wisman (vrijwilliger) wijst op het belang van de school voor het verenigingsleven. Jarenlang zijn vrijwilligers bezig voor alle leeftijden activiteiten te organiseren. Voor kinderen zijn er middag- en avondclubs. Er is een speciale grote blokhuut gebouwd. Opbrengsten van activiteiten zijn in het dorps huis gestoken, dat ook een cultureel centrum is dat samenwerkt met sociaal cultureel werk en de school. Met de school zal het hart uit het dorp verdwijnen. Kinderen verspreiden en uit elkaar groeien. Activiteiten hebben dan geen bestaansrecht meer. Het is onbegrijpelijk en onacceptabel dat de prachtige verbouwde school

met ruim voldoende leerlingen, goede resultaten en een cultureel centrum sluit. De school heeft Oranjedorp nodig en andersom.

Stoffer Appeldorn (voorzitter Plaatselijk Belang Oranjedorp/EOP) kreeg informatie niet tijdig genoeg om zich fatsoenlijk voor te bereiden en mee te denken. De mededeling dat de school dicht moet is te kort door de bocht. De op 13 juli toegezegde aanvullende uitgebreide schriftelijke informatie is nog niet ontvangen. Wat is de winst van de sluiting? Oranjedorp heeft recht op een school. Of zijn alle maatschappelijke aspecten en vrijwillige inzet niet meer belangrijk? Vormt de school een obstakel voor de oprukkende industrie? Soms lijkt het alsof Oranjedorp geen bestaansrecht heeft. Het is betreurenswaardig steeds berichten over sluiting in de media te lezen, zonder dat er overlegd is over alternatieven. Plaatselijk Belang wil geen individuele ambtenaren of wethouders benadelen en niet alles is negatief.

PvdA heeft het gesprek vorige week met Oranjedorpers positief ervaren. Hoe had Plaatselijk Belang de volgorde van informatie graag gezien? **Stoffer Appeldorn** had graag tijdig een presentatie van het totaalplaatje gehad, ook met cashflow en de nettowinst van sluiting. **SP** vraagt waarom de school industrie in de weg zou staan. **Stoffer Appeldorn** antwoordt dat veiligheid- en geluidnormen een rol zouden kunnen spelen. Sluiting zou dan als positief bijeffect de weg vrij maken voor industrie.

Pieter Dassen (actiecomité Mr. Halmaschool Open) heeft geen eenduidig antwoord op de vragen of sluiting wel of niet betekent bezuinigingen, gevaar voor de leefbaarheid, schade aan vertrouwen in de politie, teloorgang van cultureel werk en een voorbeeld van deugdelijk bestuur. Krimp op korte termijn is geloofwaardig, maar op lange termijn stelt het CPB dat van alles mogelijk is. Emmen zou daarop in moeten spelen. Een krimp van 9% op 40 leerlingen betekent 3,5 leerling, is dat reden voor sluiting? De besparingen zijn onduidelijk ten opzichte van het budget van 32 miljoen euro, laat staan of zij opwegen tegen verlies aan leefbaarheid met bijbehorende nadelen voor andere portefeuillehouders. Het is aannemelijk dat ouderen weg zullen trekken naar Emmen door de grote kavels in Oranjedorp. De kille sanering van kleine scholen beperkt de keuzemogelijkheid van ouders en is niet bevorderlijk voor het vestigingsklimaat in Emmen. Waarom neemt de gemeente het risico het dorp uit te laten sterven? Sluiting betekent versobering van het unieke plattelandsklimaat. Oranjedorp verdient een school.

PvdA stelt dat niemand twijfelt aan het belang van de school. De fractie wil echter alle cijfers, gegevens en inspraak zorgvuldig tegen elkaar afwegen. **Pieter Dassen** heeft gevraagde extra gegevens nog niet mogen ontvangen. Daarom is het niet duidelijk hoe het schoolbestuur tot het besluit is gekomen. Uit nu bekende gegevens lijkt sluiting aanvechtbaar. De rol van de MR in het fusieproces was 4 juli nog niet bekend. Oranjedorpers maken gebruik van hun spreekrecht om hun mening kenbaar te maken en hun verdere insteek te bepalen om de school open te houden.

Wethouder Thalens wil alle informatie beschikbaar stellen, vanavond is daar een voorbeeld van. Ze zal verzoeken de toegezegde informatie zo snel mogelijk te verzenden, zodat de MR-leden voldoende informatie hebben tijdens het geplande gesprek. Er is nog een volledig schooljaar te gaan voor de beoogde samenvoeging in augustus 2012.

Voorzitter Dijkgraaf concludeert dat de insprekers hun zorgen kenbaar hebben gemaakt. De discussie zal later worden voortgezet aan de hand van toekomstige voorstellen. De voorzitter schorst de vergadering kort om het publiek in staat te stellen eventueel naar huis te gaan.

5. Bespreken C-stukken

Niet van toepassing.

6. Bespreken B-stukken

Niet van toepassing.

7. Bespreken A-stukken

Niet van toepassing.

8. Onderwerpen ter bespreking

Niet van toepassing.

9. Vaststellen notulen

9A Notulen commissie Samenleving van 15 juni 2011

PvdA vraagt of wethouder Jumelet mensen met een ID-baan heeft geïnformeerd voor 1 juli over aflopende contracten (pagina 1). **Wethouder Jumelet** heeft met een slag om de arm – de raad moet immers geld beschikbaar stellen en besluiten – de groep onder de 55 jaar geïnformeerd. Eerder is al besloten contracten van 55+’ers in stand te houden. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

10. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium

Wethouder Jumelet meldt dat de civiele procedure tegen het kabinet over sociale werkplaatsen helaas niet-ontvankelijk is verklaard. Het college heeft besloten zich aan te sluiten bij gemeenten die het SW-budget bij de bestuursrechter gaan aanvechten.

Voorzitter Dijkgraaf wijst op een extra commissievergadering over DPE Next en verzoekt de commissie ervoor te zorgen dat er plek is voor een raadslid of commissielid van elke fractie. Afgesproken is dat bij te weinig plek niet-raadsleden op de tribune plaatsnemen.

11. Ingekomen stukken vanuit het college en het presidium

PvdA wil agendapunt 11A agenderen.

12. Overige ingekomen stukken

Geen agenderingen.

13. Sluiting

Voorzitter Dijkgraaf sluit de vergadering om 21.30 onder dankzegging.